

Årsrapport 2015

Årsrapport 2015

Nye, reviderte standarder kvalitet og miljø

Verden er i endring, det samme er de rammebetingelsene norske ledere må forholde seg til. Det er ingen lett oppgave å manøvrere virksomheten i et landskap preget av globalisering, klimatrusler, digital sårbarhet og stadig mer krevende kunder. De internasjonale standardene ISO 9001 og ISO 14001 for henholdsvis kvalitets- og miljøledelse kom i 2015 i helt nye utgaver, og er skreddersydd for å møte de endrede rammebetingelsene. På verdens standardiseringsdag, 14. oktober, ble de nye utgavene av ISO 9001 og ISO 14001 lansert i en fullsatt Victoria kino i Oslo.

Standardene ISO 9001 og ISO 14001 har vært dominerende på sine områder siden 1990-tallet og handler om hvordan man skal bygge opp gode ledelsessystemer. Standardene kan brukes av alle typer virksomheter, private og offentlige, store og små, tjenesteytende næringer og industribedrifter.

INNHold:

Dette er Standard Norge	4
Organisasjon	5
Styre og representantskap	7
Nøkkeltall	8
Årsberetning 2015	9
Resultatregnskap	16
Balanse per 31. desember	17
Kontantstrømoppstilling	19
Noter til regnskapet	20
Revisors beretning	32

Smarte byer - hva vil det si?

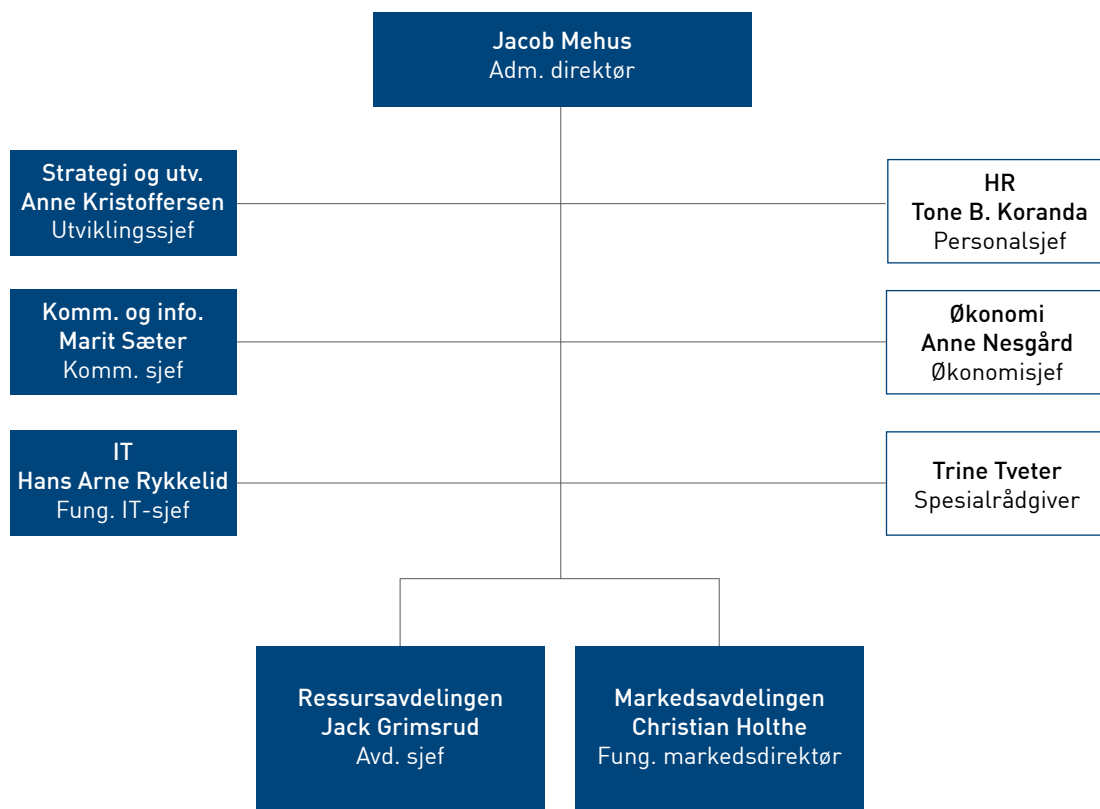
Stadig flere mennesker bor i byer og tettsteder, og både nasjonalt og internasjonalt arbeides det nå for at byene skal bli smartere og mer bærekraftige. Det er forskjell på hva en innbygger regner som smart (behov), hva en planlegger i en kommune anser som smart (utvikling og drift) og hva som er smarte miljøsyn (bærekraft). Derfor er det ulike hensyn som må ligge til grunn for hva man skal prioritere for å opptre smart. En ny internasjonal teknisk spesifikasjon, ISO/TS 37151, gir en enkel oversikt over ulike kategorier grunnleggende samfunnsbehov som det er riktig å måle etter. Dokumentet lister opp 14 ulike behov, hvorav energi, vann, transport, avfall og informasjons- og kommunikasjonsteknologi er spesielt viktige.

DETTE ER STANDARD NORGE

- Standard Norge er en upartisk og uavhengig medlemsorganisasjon. Medlemskap i Standard Norge er åpent for bedrifter, organisasjoner, myndigheter og andre.
- Standard Norge utvikler standarder på de fleste områder i samfunnet, og har enerett på å utgi Norsk Standard.
- Årlig fastsetter Standard Norge mellom 1 000 og 1 500 nye Norsk Standard. De aller fleste av disse er utarbeidet som felles europeiske standarder.
- Standard Norge eier 80 % av Standard Online AS, som er standardiseringens salgs- og markedsføringselskap.
- Standard Norge er medlem av og representerer Norge i den internasjonale standardiseringsorganisasjonen ISO og i den europeiske standardiseringsorganisasjonen CEN.
- Standard Norge drives etter prinsippet om non-profit. Dette betyr at alle inntekter tilbakeføres til aktivt standardiseringsarbeid.
- Standard Norge startet virksomheten i 2003, men har røtter tilbake til 1923.

ORGANISASJON

Ved utgangen av 2015 hadde Standard Norge 67 medarbeidere. 65 av disse var fast ansatt, mens 2 var konsulenter eller på engasjement. Til sammen utgjorde arbeidsinnsatsen 65,2 årsverk* i 2015.

Organisasjonskart ved utgangen av 2015

* Antall årsverk er beregnet på grunnlag av hele året og inkluderer også de som har sluttet og begynt i løpet av 2015.

Standarder for informasjonssikkerhet på norsk

Informasjon er en viktig ressurs for de fleste virksomheter. Flere standarder er utarbeidet for å sikre at det kan komme på plass et system som skal sikre informasjon slik at den ikke endres, misbrukes, kommer på avveie, mister verdi eller gis til de som ikke skal ha den. To sentrale standarder for IT-sikkerhet, NS-ISO/IEC 27001 og NS-ISO/IEC 27002, ble utgitt på norsk i 2015.

Kontrakt for levering av renholdstjenester

Standarden NS 8431 er utarbeidet for bruk i kontraktsforhold hvor én part (leverandøren) påtar seg å levere renholdstjenester for den andre parten (oppdragsgiveren). Ved å bruke standarden er man sikker på å få en tjeneste som tilfredsstillter dagens lovpålagte og øvrige krav til et profesjonelt samarbeid.

Sektorstyrever og fagråd

Den faglige aktiviteten på fire områder koordineres gjennom henholdsvis Sektorstyret Bygg, anlegg og eiendom (BAE), Sektorstyret Petroleum, Sektorstyret IKT og Sektorstyret Helse og omsorg. Sektorstyrene har bred representasjon fra de respektive næringene. Dette bidrar til å sikre en god forankring på arbeidet. Ved utgangen av 2015 var Harald Landrø, NTNU, leder av Sektorstyret BAE, Per Arne Røstasand, Statoil, leder av Sektorstyret Petroleum, Trond Harald Hovland, ITS Norge, leder av Sektorstyret IKT og Johan Georg Røstad Torgersen, Helsedirektoratet, leder av Sektorstyret Helse og omsorg.

I tillegg til sektorstyrene har Standard Norge også et Fagråd for forbrukersaker. Fagrådet gir råd i forhold til prioriteringer og samordning av synspunkter innenfor sitt fagområde.

Arbeidsmiljø

Standard Norges arbeidsmiljøutvalg har som oppgave å ivareta de ansattes interesser vedrørende arbeidsmiljøet. Utvalget har i 2015 bestått av Jacob Mehus (adm. direktør), Grethe Dønhaug (verneombud), Anne Gunn Rike (ansattes representant) og Tone Koranda (personalsjef). Arbeidsmiljøutvalget har hatt fire ordinære møter, i tillegg til vernerunde

og oppfølgingsmøte etter vernerunden. Temaer som har vært behandlet på årets møter i tillegg til vernerunden, er internundersøkelsen, rapport fra bedriftshelse-tjenesten, ergoterapeut og brannvern.

Samarbeidsutvalg

Standard Norges formelle samarbeid med arbeidstakerorganisasjonene foregår gjennom et samarbeidsutvalg sammensatt av de tillitsvalgte Guri Kjørven (Negotia), Javad Sunde Fahadi/Lisbet Landfald (Tekna), Jacob Mehus (adm. direktør), Marit Sæter (kommunikasjonssjef) og Tone Koranda (personalsjef). Utvalget hadde i 2015 tre møter hvor det ble behandlet saker vedrørende strategi, internundersøkelse, medarbeidersamtaler, KS-system, avtaleverk, bemanning, pensjons- og forsikringsordninger, risikovurdering/sårbarhet, arbeidsverktøy, kompetanseplanlegging og organisasjonstilpasninger.

Seniorpolitikk

Standard Norge har en seniorpolitikk hvor ansatte over 62 år kan søke om å få redusert stillingsprosenten til 80 %, lønn til 90 % og beholde pensjonsgrunnlag på 100 %. I tillegg har de mulighet til å få jobbe hjemmefra én dag i uken. Ved utgangen av 2015 hadde Standard Norge 16 medarbeidere over 62 år, og seks av disse var med på denne ordningen.

STANDARD NORGES STYRE OG REPRESENTANTSKAP

Ved utgangen av 2015 hadde styret følgende sammensetting:

Styreleder:

Øivind Christoffersen

Nestleder:

Viseadministrerende direktør Knut Thorvaldsen, Norsk olje og gass

Styremedlemmer:

Direktør Randi Flesland, Forbrukerrådet

Strategidirektør Inge Krogstad, SAS Institute AS

Seksjonsleder SKA Britt Silseth, Fagforbundet

Adm. direktør Jon Sandnes, Byggenæringens Landsforening

Prosjektleder Kari Borgos, ansattes representant

Prosjektleder Lisbet Landfald, ansattes representant

Vararepresentanter:

Professor Annik Magerholm Fet, NTNU

Direktør HMS Inger Johanne Eikeland, Orkla ASA

Observatør (fra NEKs styre):

Senior Corporate Advisor Trond Sollie, Nemko AS

Representantskapet:

Thor Håkstad (ordfører)

Stabsdirektør Inger Vold Zapffe, Husbanken (varaordfører)

Valgkomiteen:

Adm. direktør Sven Christian Ulvatne, Backe Entreprenør Holding AS (leder)

Fagsjef HMS Aud Nistov, Norsk olje og gass

Administrerende direktør Håkon Haugli, Abelia

NØKKELTALL

Standarder	2015	2014	2013
Antall fastsatte Norsk Standard ¹	1 054	902	1 172
nasjonalt utarbeidet av disse	15	27	30
Antall oversettelser til norsk	22	24 ²	23
Tilbaketrekkinger	669	626	872
Totalt antall gyldige Norsk Standard ¹	16 357	15 972	15 696
nasjonalt utarbeidet av disse		1 152	1 223
Totalt antall normative dokumenter	17 703	17 195	17 077

1 Omfatter de som er utviklet nasjonalt (NS), europeisk (NS-EN) og globalt (NS-EN ISO og NS-ISO)

2 Omfatter oversettelse til norsk, engelsk (seks standarder) og fransk (en standard)

Høring og avstemminger	2015	2014	2013
Forslag sendt på høring (stadium 40)	1 874	1 938	1 714
Avstemminger til ISO og CEN (stadium 50)	1 923	1 813	1 675

Norsk engasjement	2015	2014	2013
Sekretariat i ISO (inkl. lederverv) ³	45	50	51
Sekretariat i CEN (inkl. lederverv) ³	24	16	16
Aktiv deltakelse i antall ISO/TC	113	104	99
Aktiv deltakelse i antall CEN/TC	137	141	132
Antall deltakere internasjonalt	ca. 880	ca. 875	ca. 900

3 Omfatter ledelse av tekniske komiteer og arbeidsgrupper

Nasjonal innsats	2015	2014	2013
Nasjonale komiteer	191	186	196
Antall deltakere	ca. 2 260	ca. 2 025	ca. 2 075

ÅRSBERETNING 2015

Hovedpunkter 2015

Standardisering innebærer utarbeiding av krav og spesifikasjoner for varer, tjenester og prosesser. Bruk av standarder bidrar til mer effektiv utnyttelse av samfunnets ressurser. Standarder reduserer handelshindringer og sikrer at produkter og tjenester har tilsiktet kvalitet og egen-skaper i samsvar med krav fra marked og myndigheter.

Bruken av standarder og standardisering øker både innenfor tradisjonelle bruksområder og på nye områder som følge av den teknologiske utviklingen. Standard Norges stilling som den ledende standardiseringsorganisasjonen i Norge og som Norges deltaker i internasjonalt standardiseringsarbeid er styrket i 2015.

God ledelse krever effektive styringsverktøy med fokus på kontinuerlig forbedring. De internasjonalt anerkjente standardene ISO 9001 for kvalitetsledelse og ISO 14001 for miljøledelse kom i nye versjoner høsten 2015. I den forbindelse inviterte Standard Norge til lanseringsseminar som samlet over 250 deltakere. Standardene er tilpasset sentrale samfunnstrender og lederutfordringer som

- integrering av kvalitets- og miljøhensyn i virksomhetens strategi

- betydningen av virksomhetens kontekst og interesseparter
- målrettet intern og ekstern kommunikasjon
- kontinuerlig risikohåndtering
- toppledelsens forpliktelser

Arrangementskonseptet Standard Morgen ble utarbeidet i 2015. I en serie av frokostmøter gjennom året har vi skapt et møtested for inspirasjon, dialog og erfaringsutveksling knyttet til standardisering. Møtene har framhevet Standard Norges rolle som samfunnsbygger med sterk merkevare og godt omdømme og satt søkelys på standardenes nytteverdi for økt verdiskaping. Standard Morgen har også vært en arena for dialog omkring behov for standardisering på nye områder. Møtene har vært arrangert i samarbeid med relevante samarbeidspartnere.

Det er stort påtrykk fra hele verden om å skape vekst, og evnen til å skape vekst kan blant annet komme gjennom innovasjon. I midten av april var Standard Norge vertskap for møte i den internasjonale standardiseringskomiteen for innovasjon, ISO/TC 279. Møtet samlet eksperter fra 32 land. Innovasjonsprosesser er ofte komplekse og avhengig av lederens eller den enkelte medarbeiders evne til å kvalitetssikre prosessen.

Velferdsteknologi - er standardisering en løsning?

Velferdsteknologi er et viktig verktøy for å sikre eldre, personer med nedsett funksjonsevne og andre trygghet, velvære og kontroll over sin egen hverdag. For å sikre forutsigbarhet og at løsninger skal bli best mulig må det stilles gode funksjonelle krav. Standard Norge inviterte til frokostmøte i september der hovedtema var standarder og velferdsteknologiske løsninger. Daværende statssekretær Astrid Nøkleby Heiberg i Helse- og omsorgsdepartementet holdt innlegg hvor hun blant annet kommenterte at for å få til løsninger slik at personer kan bo hjemme lengre, er bruk av standarder helt nødvendig.

ISO/TC 279 arbeider med å utvikle et globalt verktøy som vil hjelpe organisasjoner med å implementere og følge opp innovasjonsarbeidet. Erfaringer fra norsk oljeindustri viser at det har vært besparelser på investeringskostnadene fordi selskapene har brukt standardiserte løsninger. Dette eksemplet gjelder nødvendigvis ikke alle bransjer og organisasjoner, men det viser til muligheter som ligger i «beste praksis» som i sum er det standardisering dreier seg om.

Arbeidet med standardisering innenfor karbonfangst og -lagring (CCS) har pågått i flere år. I september 2015 var Standard Norge vertskap for møtet i den internasjonale komiteen for karbonfangst og -lagring som samlet 125 CCS-eksperter. I forbindelse med møtet ble det arrangert en internasjonal workshop – «Driving CCS forward in Norway». Et besøk på Norcems pilotprosjekt i Brevik som omfatter testing av fire ulike teknologier for karbonfangst i sementindustrien var en del av workshopen. Testprogrammet skal gi svar på hva som er mulig å oppnå med de ulike fangstteknologiene, med tanke på de utfordringene sementindustrien står overfor.

Utvikling av standarder innenfor helse- og omsorgssektoren er et viktig satsingsområde for Standard Norge. Med etablering av et sektorstyre for helse og omsorg sikres en sterkere legitimitet og eierskap til utvikling og implementering av standarder

i denne sektoren. Sektorstyret ledes av Helsedirektoratet og er bredt sammensatt av representanter fra myndigheter, næringsliv og interesseorganisasjoner.

Det er inngått en avtale mellom eierne av NORSOK-standardene (Norsk olje og gass, Norsk Industri og Norges Rederiforbund) og Standard Norge som setter rammene for forvaltning av NORSOK-standardene. Avtalen bidrar til langsiktighet og forutsigbarhet i arbeidet med NORSOK-standarder og internasjonale standarder innenfor petroleumsområdet.

Inntektene fra salg av standarder har de siste årene vært Standard Norges største inntektskilde. I 2015 har det vært en betydelig økning i salget av standarder. Økningen har kommet innenfor blant annet digitale abonnementer, avtaler med flere store kunder, totalleveranser innenfor olje og gass samt fra de nye ledelsessystemstandardene.

IT-baserte løsninger spiller en stadig større rolle både for utvikling, salg og bruk av standardene. Fortsatt satsing på dette området er ressurskrevende og det er tilfredsstillende å konstatere at Standard Norge ligger langt fremme internasjonalt når det gjelder å utvikle og ta i bruk slike systemer. Den nye databaseløsningen, Sarepta, med integrasjon mot ISOs system for dokumenthåndtering og komitéregister, gjør det mulig å tilby

Norge leder europeisk arbeid for BIM

Standard Norge har i samarbeid med norsk byggenæring jobbet for å etablert en europeisk komité for å utvikle felles europeiske standarder for bygningsinformasjonsmodellering (BIM). Resultatet er at det i 2015 ble opprettet en ny europeisk standardiseringskomité, CEN/TC 442 Building information modelling (BIM) med norsk ledelse ved Øivind Rooth fra Direktoratet for byggkvalitet. Det har vært bred interesse i Europa for dette arbeidet, og hele 44 personer fra 15 land deltok på det første møtet i komiteen.

kundene og deltagerne i standardiseringsarbeidet enda bedre og mer effektive tjenester i framtiden. Sarepta er et samarbeidsprosjekt mellom Standard Online AS, Norsk Elektroteknisk Komite og Standard Norge.

Produksjonen av standarder har i 2015 vært høyere enn i 2014. Utviklingen av nasjonale standarder er lavere enn foregående år.

Standard Norge har et varslings- og oppfølgingssystem knyttet til de kritiske delene av virksomheten i henhold til kravene i NS-EN ISO 9001 og NS-EN ISO 14001.

Styret har i 2015 avholdt fem ordinære styremøter. Styret har lagt vekt på god økonomistyring, effektiv anvendelse av organisasjonens samlede ressurser og tett oppfølging av Sarepta-prosjektet. Styret har også vært opptatt av håndteringen av de økte kostnadene knyttet til dagens pensjonsordning. Ny pensjonsordning har vært behandlet i eget pensjonsutvalg og diskutert på flere styremøter. Styret vedtok i desember 2015 en innskuddsbasert ordning for alle ansatte som gir Standard Norge en forutsigbar og bærekraftig pensjonsordning for årene framover. Styret ansatte ny adm. direktør som tiltrådte tidlig i 2015. Styret har også vært opptatt av et godt samarbeid med sektorstyrer og fagråd for å trekke på den kompetansen de besitter innenfor de ulike fagområdene.

Virksomhetens art og hvor den drives

Standard Norge er en uavhengig medlemsorganisasjon som utarbeider og publiserer standarder til bruk på de fleste områder i samfunnet. Organisasjonen eier 80 % av aksjene i datterselskapet Standard Online AS, som også markedsfører og selger standarder, andre publikasjoner, og norm-

er utarbeidet av Norsk Elektroteknisk Komite. Standard Norge har forretningskontor på Lilleaker i Oslo.

Utarbeidelsen av standardene skjer nasjonalt eller i de internasjonale standardiseringsorganisasjonene CEN (europeisk) og ISO (globalt), der Standard Norge er det norske medlemmet. Målgruppene for arbeidet er i første rekke næringslivet og offentlige myndigheter. I tillegg har arbeidet betydning for forbrukere, arbeidstakere samt forskning og utdanning.

Norge deltar aktivt i de delene av det internasjonale arbeidet som norske interesser prioriterer og engasjerer seg i. Verdien av deltakernes innsats overstiger på årsbasis Standard Norges samlede inntekter. Standard Norges aktive engasjement i styrende organer i CEN og ISO sikrer norsk innflytelse på utviklingen av disse organisasjonene og at det utvikles standarder i overensstemmelse med våre nasjonale behov.

I 2015 ble det fastsatt 1054 nye Norsk Standard, mens 669 standarder ble trukket tilbake. Det totale antallet Norsk Standard og andre dokumenter var 17703 ved utgangen av 2015.

Fortsatt drift

Standard Norge har ikke økonomisk erverv som formål. Det anses likevel som avgjørende at organisasjonen har en sunn økonomi og en tilfredsstillende soliditet. Styret konstaterer at så er tilfelle.

I samsvar med regnskapsloven § 3-3a bekreftes det at forutsetningene om fortsatt drift er til stede.

Framtidig utvikling

Styret baserer virksomheten framover på Standard Norges strategiplan som

er utarbeidet i samarbeid med Standard Online AS og som gjelder i perioden 2014-2018. I planen er det definert strategiske mål for tre satsingsområder, tre prioriterte vekstområder og tre prioriterte målgrupper. Satsingsområdene, som er helse og omsorg, samferdsel og energi og petroleum, er begrunnet i markedsmuligheter og konkurrentanalyse. Vekstområdene, som er bygg anlegg og eiendom, IKT og ledelsessystemer, er markeder som skal bearbeides for enten å sikre og/eller forsterke Standard Norges posisjon og inntekter. Målgruppene er kundegrupper som skal bearbeides for enten å sikre og/eller forsterke posisjon og inntekter. De valgte målgruppene er myndigheter, bransjeorganisasjoner og kunnskaps- og forskningsformidling. Det utarbeides årlige mål innenfor alle områdene. Sektorstyrer, fagråd og de ansatte har gitt innspill til prioritering av mål og tiltak.

Styret vil følge opp utviklingen innenfor salg av produkter og tjenester. Føringerne i strategien følges opp gjennom økt aktivitet innenfor satsingsområdene og vekstområdene. Det er videre viktig at økonomien er robust nok til å håndtere nødvendige IT-investeringer for å gjennomføre framtidig utviklingsbehov.

En større britisk studie fra 2015 viser at standarder og standardisering gir betydelige utslag på britisk økonomi. Undersøkelsen viser blant annet at over 25 % av veksten i BNP og over 35 % av produktivitetsveksten kan tillegges standarder og standardisering. Bidraget til økt eksport er betydelig, med mer enn £ 6 milliarder årlig. De store tallene er sammenlignbare med tilsvarende undersøkelser fra blant annet Tyskland og Frankrike. Undersøkelsen illustrerer hvor viktig det er med et velfungerende standardiseringssystem og en systematisk bruk av standarder på nasjonalt nivå.

Utvikling og bruk av standarder som supplement til regelverk er viktig i årene framover. På enkelte områder er tendensen at myndigheter velger å lage egne standarder. Styret vil arbeide videre med Standard Norges rolle på dette området. Standard Norge tilfredsstiller kravene som er gitt i forordningen om standardisering, 1025/2012. Dette sikrer åpenhet og tilgjengelighet rundt standardiseringsprosessene og at de gjennomføres i henhold til anerkjente prosedyrer som sikrer deltakelse og involvering fra alle interessenter.

95 % av standardene utarbeides i internasjonale standardiseringsorganisasjoner. Styret vil derfor ha sterkere fokus på Standard Norges rolle og ambisjonsnivå i internasjonal standardisering. I europeisk politikk er bruk av standarder viktig både i den nye indre markedsstrategien og i arbeidet med den digitale agendaen. Innenfor det europeiske standardiserings-systemet er det igangsatt arbeid med effektivisering av beslutningsnivåene. Hensikten er bedre koordinering av arbeidet, samordning av kommunikasjonen med Europakommisjonen og økt involvering av næringsinteresser i beslutningsprosessene. Styret er positive til den europeiske utviklingen og vil ha økt oppmerksomhet om dette arbeidet i årene framover.

Samarbeidet mellom de nordiske landene, Nederland og Østerrike er fortsatt viktig og omfatter policy-saker, produkt- og tjenesteutvikling og systemutvikling. Benchmarking med sammenligning av tall for salg og distribusjon har senest i 2014 vist at Standard Norge/Standard Online AS gjør det svært godt. Utviklingen av salg og distribusjon de siste to årene viser at denne utviklingen har fortsatt.

Økt biologisk mangfold i byen - ny Norsk Standard for grønne tak

En ny standard skal sikre kvaliteten og dermed god økonomi i prosjekter med grønne tak. Standarden, NS 3840 Grønne tak – Planlegging, prosjektering, utførelse skjøtsel og drift – Ekstensiv tak, er resultat av at eksperter med svært forskjellig bakgrunn har jobbet sammen og blitt enige om hva som er viktig ved etablering av grønne tak og hvordan aktørene bør jobbe sammen. Standarden ivaretar de viktige kravene som må stilles i forhold til vekstproblemer og faren for lekkasje, som er de to største utfordringene med grønne tak.

Redegjørelse for årsregnskapet

Omsetningen i Standard Norge økte fra 115,2 mill. kroner i 2014 til 125,9 mill. kroner i 2015. Tilsvarende tall for konsernet er henholdsvis 170,4 mill. kroner og 182,7 mill. kroner. Standard Norge oppnådde i 2015 et driftsresultat på 1,7 mill. kroner mot 0,2 mill. kroner i 2014, mens konsernet fikk et driftsresultat på 4,0 mill. kroner i 2015 mot 4,6 mill. kroner i 2014. Avvikling av ytelsesbasert pensjonsordning per 31. desember 2015 har belastet resultatregnskapet til Standard Norge med 17,9 mill. kroner og konsernet med 19,0 mill. kroner. Kostnaden er presentert under særlige poster etter driftsresultat. Kostnaden er uten likviditetseffekt og skyldes bruk av korridorprinsippet for behandling av estimatavvik vedrørende ytelsespensjoner. Over tid medførte prinsippet i kombinasjon med fallende rentenivå og virkningen av økt levealder at det ble akkumulert en pensjonseiendel som i realiteten var utsatt kostnadsføring og ikke en realverdi. Netto finansresultat er positivt med 0,5 mill. kroner for Standard Norge og 0,2 mill. kroner for konsernet. Som følge av avvikling av ytelsespensjon er årsregnskapet gjort med et underskudd på 15,7 mill. kroner for Standard Norge og 14,9 mill. kroner for konsernet.

I løpet av 2015 er det gjennomført balanseførte investeringer i Standard Norge på 0,1 mill. kroner. I konsernet er det balanseført tilgang av driftsmidler med 2,6 mill. kroner.

Samlet kontantstrøm fra driften i Standard Norge var på 7,7 mill. kroner og fra

investering -0,1 mill. kroner. Likviditetsbeholdning per 31. desember 2015 er på 13,4 mill. kroner. For konsernet var kontantstrøm fra drift 15,8 mill. kroner. Konsernet brukte 2,6 mill. kroner på investeringer i 2015. Likviditetsbeholdningen i konsernet var 17,7 mill. kroner per 31. desember 2015.

Verken Standard Norge eller konsernet har rentebærende gjeld ved utgangen av 2015. Likviditeten er styrket gjennom året og bankinnskudd utgjorde 27 % av totalkapitalen per 31. desember 2015.

Avvikling av ytelsespensjon har medvirket til at både totalkapitalen og egenkapitalen har gått ned per 31. desember 2015. Totalkapitalen var ved utgangen av året på 50,1 mill. kroner sammenlignet med 62,2 mill. kroner ved utgangen av 2014. Organisasjonens egenkapital er på 14,2 mill. kroner per 31. desember 2015 mot 30,7 mill. kroner foregående år. Egenkapitalandelen er 28 % mot 49 % i 2014. Egenkapitalen i konsernet er på 23,2 mill. kroner og tilsvarer en egenkapitalandel på 35,9 % mot 49,8 % i 2014.

Finansiell risiko

Standard Norge har etablert ledelsessystemer som generelt reduserer risikoen virksomheten kan være eksponert for.

Statstilskuddet fra Nærings- og fiskeridepartementet utgjør ca. 24 % av organisasjonens driftsinntekter, følgelig er aktivitetsnivået i betydelig grad avhengig av tilskuddets størrelse i årene framover.

Standard Norges plassering av midler hos forvalter har en relativt lav risiko-eksponering og gav positiv avkastning på 5,4 % i 2015. Utover dette har ikke Standard Norge eiendeler eller gjeld som medfører finansiell risiko.

Valutarisiko

Virksomheten er eksponert for valuta-risiko knyttet til sveitsiske franc og euro. Standard Norge søker å avgrense risikoen ved å følge valutakursutviklingen og gjøre transaksjoner på gunstige tidspunkter.

Kredittrisiko

Risiko for tap på fordringer er vurdert som lav. Dette henger sammen med at en stor andel av inntektene kommer fra offentlige etater samt at datterselskapet Standard Online AS i stor grad selger produktene til medlemsorganisasjoner og andre veletablerte kunder.

Likviditetsrisiko

Standard Norge dekker sitt behov for driftskapital med egne omløpsmidler. Det foreligger også en avtale om kassakreditt. Denne var på 4,0 mill. kroner i 2015.

Arbeidsmiljø

Det totale sykefraværet i Standard Norge var i 2015 på 4,2 %, hvorav fravær utover 16 dager utgjorde 2,8 %. Langtidsfraværet vurderes ikke til å være jobbrelatert. Syke-

fraværet tidligere år har variert mellom 2,6 % og 5,5 %. Standard Norge følger opp sykefravær i henhold til en fornyet IA-avtale. Organisasjonen har bedriftslege-ordning, eget verneombud og et aktivt arbeidsmiljøutvalg. Det er godt samarbeid med de ansatte for å avdekke og realisere muligheter for bedre arbeidsmiljø. Årlig gjennomføres det arbeidsmiljøundersøkelse og ved behov også ergoterapeut-undersøkelse. Oppfølging av disse bidrar til å redusere uheldige miljøbelastninger på den enkelte og gir dermed økt trivsel.

Likestilling

Standard Norge er opptatt av likestilling i hele organisasjonen. Kvinner utgjør 60 % av styret (6 kvinner, 4 menn inkludert varamedlemmer), mens ledergruppen i Standard Norge har en kvinneandel på 33 % (2 kvinner, 4 menn). Blant de faste ansatte i Standard Norge er i overkant av halvparten kvinner (52 % - 34 kvinner, 31 menn). For hele konsernet med 87 fast ansatte er andelen kvinner 55 % (48 kvinner, 39 menn).

Diskriminering

Standardiseringsarbeidet foregår i stor grad på internasjonalt nivå, og ansatte må forholde seg til en rekke nasjonaliteter, språk og livssyn. Over år er det derfor utviklet gode holdninger blant ansatte, og virksomheten opplever ikke diskriminering

Samordning av ledninger i grunnen

Graving, legging av nye ledninger og tilbakeføring av overflaten til opprinnelig stand er kostbart og aktivitetene i anleggsperioden kan ha betydelige konsekvenser for trafikkavviklingen og miljøet. God planlegging er viktig, og nødvendige inngrep kan bli unødige kostbart dersom den som utfører jobben ikke har pålitelig informasjon om hva som finnes hvor og om avstanden til naboledninger. Risikoen for høyere kostnader kan reduseres med oversiktlige, felles aksepterte regler for plassering av de ulike ledningene. En ny Norsk Standard for samordning av ledninger i grunnen, NS 3070 del 1, ble utgitt i 2015.

som noe problem verken i forhold til kjønn, alder, seksuell orientering, etnisk bakgrunn, religion eller nedsatt funksjonsevne.

Forskning og utvikling

Standard Norge deltar som partner i forskningsprosjekter nasjonalt og internasjonalt der dette er relevant. Representanter fra forskningsmiljøene deltar i standardiseringsarbeidet. Det pågår prosjekter for utvikling av effektive IT-løsninger for kunder og internt i organisasjonen.

Ytre miljø

Standard Norge driver kontorvirksomhet i leide lokaler og har ingen spesielle utslipp

av miljømessig art. I det daglige arbeidet er organisasjonen opptatt av tiltak som har positiv innvirkning på miljø og klima. Standard Norge er sertifisert i henhold til kravene i miljøledelsessystemet NS-EN ISO 14001. Forøvrig gir standardene som organisasjonen er med å utvikle, betydelige bidrag for å hjelpe næringslivet og samfunnet generelt til å oppnå bedre ressursutnyttelse og miljø.

Årsresultat og disponering

Standard Norges virksomhet ga i 2015 et resultat på -15 732 157 kroner. Konsernets årsresultat var på -14 880 042 kroner. Styret forslår følgende disponering av årsresultatet for Standard Norge:

Annen egenkapital	kr -15 732 157
<hr/>	<hr/>
Totalt disponert	kr -15 732 157

Lilleaker, 19. april 2016
I styret for Standard Norge

Øivind
Christoffersen
styreleder

Knut Thorvaldsen
nestleder

Britt Silseth

Lisbet Landfald

Kari S. Borgos

Jon Sandnes

Inge Krogstad

Randi Flesland

Jacob Mehus
Adm. direktør

RESULTATREGNSKAP

MOR					KONSERN	
2014	2015		Note	2015	2014	
DRIFTSINNTEKTER						
48 948 839	57 103 146	Salgsinntekter		115 176 539	105 241 451	
29 000 000	30 000 000	Statstilskudd		30 000 000	29 000 000	
37 237 907	38 788 135	Andre driftsinntekter		37 379 679	36 198 397	
115 186 744	125 891 281	SUM DRIFTSINNTEKTER	2	182 556 218	170 439 848	
DRIFTSKOSTNADER						
15 007 945	13 930 757	Varekostnader		41 692 467	38 993 594	
72 936 365	76 887 845	Lønnskostnader m.m.	6, 7	94 241 094	89 656 763	
378 303	2 867 805	Ordinære avskrivninger	3	7 775 617	3 573 266	
-	-	Nedskrivning av varige driftsmidler	3	0	1 832 944	
26 622 879	30 468 049	Annen driftskostnad	3, 6	34 827 576	31 720 203	
114 945 491	124 154 455	SUM DRIFTSKOSTNADER		178 536 754	165 776 770	
241 253	1 736 825	DRIFTSRESULTAT		4 019 464	4 663 078	
SÆRLIGE POSTER						
0	17 948 211	Avvikling ytelsespensjon		19 014 003	0	
0	17 948 211	SUM SÆRLIGE POSTER		19 014 003	0	
141 125	63 544	Renteinntekter		194 126	342 478	
1 032 695	568 563	Andre finansinntekter	10	568 563	1 032 695	
23 915	42 164	Rentekostnader		450 330	165 545	
83 338	110 714	Annen finanskostnader		110 714	83 338	
1 066 568	479 229	FINANSRESULTAT		201 645	1 126 290	
1 307 821	-15 732 157	RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD		-14 792 894	5 789 368	
0	0	Skattekostnad på ordinært resultat	11	87 148	780 141	
1 307 821	-15 732 157	ÅRSRESULTAT		-14 880 042	5 009 227	
OVERFØRINGER						
0	0	Overført fra øremerkede midler		0	0	
1 307 821	-15 732 157	Overført til annen egenkapital		-15 050 465	4 268 946	
0	0	Overført til minoritetsinteresse		170 423	740 281	
1 307 821	-15 732 157	SUM OVERFØRINGER		-14 880 042	5 009 227	

BALANSE PER 31. DESEMBER

MOR		KONSERN			
2014	2015	EIENDELER	Note	2015	2014
Anleggsmidler					
Immaterielle eiendeler					
12 224 519	9 779 615	Web-design, software	3	23 205 173	27 946 655
12 224 519	9 779 615	Sum immaterielle eiendeler		23 205 173	27 946 655
Driftsmidler					
1 464 176	1 119 572	Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	3	1 506 317	1 940 838
1 464 176	1 119 572	Sum driftsmidler		1 506 317	1 940 838
Finansielle anleggsmidler					
2 400 000	2 400 000	Aksjer i Standard Online AS	4	0	0
19 991 153	0	Pensjonsmidler	7	0	21 060 295
22 391 153	2 400 000	Sum finansielle anleggsmidler		0	21 060 295
36 079 848	13 299 187	SUM anleggsmidler		24 711 490	50 947 788
Omløpsmidler					
-	-	Varelager	13	418 267	487 963
Fordringer					
10 068 773	9 513 026	Kundefordringer	9	7 146 542	7 862 984
842 433	3 900 276	Andre kortsiktige fordringer	7,11,14	4 672 080	2 740 943
10 911 206	13 413 303	Sum fordringer		11 818 622	10 603 927
Finansielle omløpsmidler					
9 436 007	9 946 355	Korsiktige finansplasseringer	10	9 946 355	9 436 007
9 436 007	9 946 355	Sum finansielle omløpsmidler		9 946 355	9 436 007
5 780 103	13 447 296	Bankinnskudd, kontanter	5	17 739 499	6 518 309
26 127 316	36 806 954	SUM omløpsmidler		39 922 743	27 046 206
62 207 163	50 106 141	SUM EIENDELER		64 634 233	77 993 994

MOR			KONSERN		
2014	2015	EGENKAPITAL OG GJELD	Note	2015	2014
Egenkapital					
Opptjent egenkapital					
30 664 113	14 190 447	Annen egenkapital	8	20 909 581	36 701 555
0	0	Minoritetsinteresser	8	2 279 784	2 109 361
30 664 113	14 190 447	SUM egenkapital		23 189 365	38 810 916
Gjeld					
Avsetning forpliktelser					
0	0	Utsatt skatt	11	25 327	278 799
10 079 785	12 493 731	Pensjonsforpliktelser	7	12 493 731	10 079 785
10 079 785	12 493 731	Sum avsetning forpliktelser		12 519 058	10 358 584
Øvrig langsiktig gjeld					
18 000	0	Øvrig langsiktig gjeld	7	0	18 000
18 000	0	Sum øvrig langsiktig gjeld		0	18 000
Kortsiktig gjeld					
0	0	Gjeld til kredittinstitusjoner		0	1 946 589
7 084 337	5 367 009	Leverandørgjeld		6 827 093	8 543 585
4 379 633	6 590 055	Skyldige off. avgifter	5	8 040 237	5 899 560
9 981 295	11 464 898	Annen kortsiktig gjeld	12	14 058 480	12 416 760
21 445 265	23 421 962	Sum kortsiktig gjeld		28 925 810	28 806 494
62 207 163	50 106 141	SUM EGENKAPITAL OG GJELD		64 634 233	77 993 994

Lilleaker, 19. april 2016
I styret for Standard Norge

Oivind Christoffersen
Styreleder

Knut Thorvaldsen
Nestleder

Lisbet Landfald
Styremedlem

Britt Silseth
Styremedlem

Kari Synnøve Borgos
Styremedlem

Jon Sandnes
Styremedlem

Inge Krogstad
Styremedlem

Randi Flesland
Styremedlem

Jacob Mehus
Adm. direktør

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

MOR			KONSERN	
2014	2015		2015	2014
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter				
1 307 821	-15 732 157	Resultat før skattekostnad	-14 792 894	5 789 368
-	-	Periodens betalte skatt	-340 620	-
378 303	2 867 805	Ordinære avskrivninger og nedskrivninger	7 775 617	5 406 210
-	-	Endring varelager	69 696	-189 055
3 951 366	555 747	Endring i kundefordringer	716 442	68 497
-972 111	-510 348	Endring markedsbasert verdipapirportefølje	-510 348	-972 111
1 575 553	-1 717 328	Endring leverandørgjeld	-1 716 492	-130 251
274 323	-3 057 843	Endring andre kortsiktige fordringer	-1 931 137	-1 111 116
1 274 035	3 694 026	Endring i andre tidsavgrensingsposter	3 782 396	3 202 388
-2 022 667	21 645 590	Endring i pensjoner og AFP-avsetning	22 714 732	-1 827 321
5 766 622	7 745 491	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	15 767 392	10 236 609
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter				
-10 631 833	-78 297	Utbetalinger ved kjøp av driftsmidler og immaterielle eiendeler	-2 599 613	-19 030 191
5 000 000	-	Innbetalinger ved realisasjon av verdipapirportefølje	-	5 000 000
-5 631 833	-78 297	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-2 599 613	-14 030 191
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
-	-	Innbetaling ved opptak av banklån	-	1 946 589
-	-	Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-1 946 589	-
-	-	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-1 946 589	1 946 589
134 789	7 667 194	Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	11 221 190	-1 846 993
5 645 315	5 780 103	Kontanter og kontantekvivalenter 1. jan.	6 518 309	8 365 302
5 780 103	13 447 296	Kontanter og kontantekvivalenter 31. des.	17 739 499	6 518 309

NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET FOR 2015

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og norske regnskapsstandarder. Organisasjonens regnskapsår er fra 1. januar til 31. desember. Alle beløp er i norske kroner.

Konsern

Konsernregnskapet inkluderer Standard Norge og selskaper som Standard Norge har bestemmende innflytelse over. Bestemmende innflytelse oppnås normalt når konsernet eier mer enn 50 % av aksjene i selskapet, og konsernet er i stand til å utøve faktisk kontroll over selskapet. Minoritetsinteresser inngår i konsernets egenkapital.

I konsernregnskapet erstattes posten aksjer i datterselskap med datterselskapets eiendeler og gjeld. Konsernregnskapet utarbeides som om konsernet var en økonomisk enhet. Transaksjoner, urealisert fortjeneste og mellomværende mellom selskapene i konsernet er eliminert. Konsernregnskapet er utarbeidet etter ensartede prinsipper, ved at datterselskapet følger de samme regnskapsprinsipper som morselskapet.

Oppkjøpsmetoden benyttes ved regnskapsføring av virksomhetssammenslutninger. Kjøpte datterselskaper regnskapsføres i konsernregnskapet basert på morselskapets anskaffelseskost. Anskaffelseskost tilordnes virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og gjeld i datterselskapet, som oppføres i kon-

sernregnskapet til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Eventuell merverdi ut over hva som kan henføres til identifiserbare eiendeler og gjeld balanseføres som goodwill. Goodwill behandles som en residual og balanseføres med den andelen som er observert i oppkjøpstransaksjonen. Merverdier i konsernregnskapet avskrives over de oppkjøpte eiendelenes forventede økonomiske levetid.

Selskaper som er kjøpt eller solgt i løpet av året inkluderes i konsernregnskapet fra det tidspunktet kontroll oppnås og inntil kontroll opphører.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet ikke forventes å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig lån balanseføres til nominelle verdier på etableringstidspunktet, og korrigeres ikke til virkelig verdi som følge av renteendringer.

Foto: Stockbyte

Før du legger deg under kniven

Markedet for plastisk kirurgi har økt voldsomt de siste årene. Internett og større tilgjengelighet til rimelige reiser har ført til at helseturisme har blitt en realitet. Det er et stigende behov for å sikre pasienter og forbrukere tilstrekkelig og gi relevant informasjon, slik at den enkelte kan stole på at tjenestene som tilbys er trygge. Målet med en ny europeisk standard, NS-EN 16372, er å bidra til å bedre kvaliteten på tjenestene, øke sikkerheten for pasientene og redusere risiko for komplikasjoner. Standarden inneholder anbefalinger på områder som etikk og markedsføring, pasientinformasjon, kirurgens kompetanse, prosedyrer ved konsultasjon og krav om tilrettelegging og postoperativ oppfølging.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet, uten hensyn til senere renteendringer.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til balansedagens kurs. Kursgevinster og kurstap knyttet til varesalg og varekjøp i utenlandsk valuta klassifiseres som driftsinntekter og vareforbruk.

Driftsinntekter

Vederlag for salg av standarder og kursinntektsføres i den periode leveransen finner sted. Standard Norges royalty fra datterselskap inntektsføres i samme periode som datterselskapet rapporterer salget. Statsstøtte inntektsføres i det kalenderår bevilgningen gjelder. Eksterne tilskudd til utvikling av standarder inntektsføres når utviklingsarbeidet finner sted. Mottatt tilskudd som ikke er opptjent inngår blant annen kortsiktig gjeld.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært over driftsmidlenes forventede økonomiske levetid. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende og inngår blant andre driftskostnader. Påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Skillet mellom vedlikehold og påkostning/forbedring regnes i forhold til driftsmidlets stand ved vår anskaffelse av driftsmidlet. Innredning i leide lokaler balanseføres og avskrives over leiekontraktens løpetid.

Leieavtaler

Driftsmidler som leies på betingelser som i det vesentlige overfører de økonomiske rettigheter og forpliktelser til enheten (finansiell leasing), balanseføres under bygninger, maskiner, inventar o.l. og medtas som forpliktelse under rentebærende langsiktig gjeld til nåverdien av minimumsleien. Driftsmidlet avskrives over antatt økonomisk levetid, og

forpliktelsen reduseres med betalt leie etter fradrag for beregnet rentekostnad. Operasjonelle leieavtaler kostnadsføres løpende.

Aksjer og andeler i datterselskaper

Aksjer i datterselskaper vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Kostprisen økes når morselskapet tilfører datterselskapet økt egenkapital ved kapitalutvidelse. Kostprisen reduseres når mottatt utbytte fra datterselskapet overstiger vår andel av opptjent egenkapital i selskapet etter kjøpet.

Aksjer i andre selskaper (omløpsaksjer)

Aksjer og andre finansielle instrumenter som inngår i en handelsportefølje vurderes til virkelig verdi på balansedagen. Virkelig verdi er børskurs eller tilsvarende observerbar markedsverdi. Mottatt utbytte og andre overskuddsutdelinger fra selskapene inntektsføres som annen finansinntekt.

Varer

Varer vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Virkelig verdi er estimert salgsverdi etter fradrag for beregnede nødvendige utgifter for gjennomføring av salget (netto salgsverdi). For tilvirkede varer medtas en forholdsmessig andel av direkte og indirekte variable og faste tilvirkningskostnader (basert på normal kapasitet).

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetningen til tap gjøres på grunnlag av individuell vurdering av fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke påregnelig tapsrisiko.

Gjeld

Gjeld balanseføres til nominelt gjeldsbeløp.

Skatter

Standard Norge er en allmennyttig medlemsorganisasjon og er ikke skattepliktig. Datterselskapet er imidlertid skattepliktig. Skatte-

Karbonfangst og -lagring (CCS)

Komitémøtet i 2015 til den internasjonale standardiseringskomiteen i for Carbon Capture and Storage (CCS) ble holdt i Norge. I den forbindelse inviterte Standard Norge i samarbeid med DNV GL til en internasjonal workshop om de utfordringer og muligheter Norge står overfor på området. Standardiseringen vil bane vei for mer innovasjon og dermed større næringsutvikling i norsk industri. Målet er at spesielt oljeproduksjon og eventuelt olje- og gassbasert kraftproduksjon blir mer bærekraftig og miljøvennlig.

kostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt/utsatt skattefordel for datterselskap. Utsatt skatt beregnes på grunnlag av de midlertidige forskjellene som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, og på grunnlag av eventuelt ligningsmessig underskudd ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode, utlignes. Utsatt skattefordel på netto skattereduserende forskjeller som ikke er utlignet og på underskudd til fremføring, balanseføres i den grad skattefordelen antas å kunne utnyttes gjennom fremtidige skattepliktige overskudd. Utsatt skatt og utsatt skattefordel som kan balanseføres, er oppført netto i balansen.

Pensjoner

Selskapet har både kollektiv ytelsesbaserte og innskuddsbaserte pensjonsordninger. Note 7 spesifiserer ordningene.

Ved innskuddsplaner betaler selskapet innskudd til et forsikringsselskap. Selskapet har ingen ytterligere betalingsforpliktelse etter at innskuddene er betalt. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad. Eventuelle forskuddsbetalte innskudd balanseføres som eiendel (pensjonsmidler) i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere framtidige innbetalinger.

Ved ytelsesplaner har selskapet det økonomiske ansvaret for at de ansatte får de

avtalte ytelsene, som beregnes ut fra forventet sluttlønn. Nåverdien av de definerte ytelsene på balansetidspunktet fratrukket virkelig verdi av pensjonsmidlene balanseføres som en forpliktelse ved ytelsesplanen. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode. Økonomiske forutsetninger benyttet for å beregne pensjonskostnad og pensjonsmidler bygger på veiledninger utgitt av Norsk RegnskapsStiftelse. Arbeidsgiveravgift er beregnet og avsatt på grunnlag av netto faktisk forpliktelse.

Periodens netto pensjonskostnad klassifiseres som lønns- og personalkostnader.

Selskapet har i 2015 avviklet det såkalte korridorprinsippet. Korridorprinsippet innebærer at akkumulert virkning av estimatendringer og endringer i finansielle og aktuarielle forutsetninger på inntil 10 % av det som er størst av brutto pensjonsforpliktelse og brutto pensjonsmidler ved begynnelsen av året ikke innregnes. Når den akkumulerte virkningen er over 10 %-grensen ved årets begynnelse, resultatføres det overskytende over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningsstid.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter og bankinnskudd.

Note 2 Driftsinntekter

	Mor		Konsern	
	2015	2014	2015	2014
Royalty	43 021 559	40 245 978	-	-
Medlemskontingent	1 670 375	1 618 625	1 670 375	1 618 625
Annen salgsinntekt	12 411 212	6 990 826	113 506 164	103 529 416
Statstilskudd	30 000 000	29 000 000	30 000 000	29 000 000
Eksterne prosjekttilskudd	37 287 789	36 187 968	37 287 789	36 187 968
Annen driftsinntekt	1 500 346	1 143 347	91 890	103 839
Sum driftsinntekter	125 891 281	115 186 744	182 556 218	170 439 848

Samtlige driftsinntekter skriver seg fra samme forretningsområde (standardisering) og gjelder ytelser levert til det norske markedet.

Note 3 Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

Mor	Webdesign, software	Inventar og utstyr	Sum
Anskaffelseskost 01.01.2015	19 545 274	1 949 431	21 494 705
Tilgang i perioden	0	102 592	102 592
Avgang i perioden	0	-24 295	-24 295
Anskaffelseskost 31.12.2015	19 545 274	2 027 728	21 573 002
Samlede av- og nedskrivninger 31.12.2015	9 765 659	908 156	10 673 815
Bokført verdi 31.12.2015	9 779 615	1 119 572	10 899 187

Periodens avskrivninger	2 444 904	422 901	2 867 805
Avskrivningssats	33 %	33 %	
Levetid i år	5 år	3-5 år	

	2015	2014
Leiekostnader telefonsystem	135 371	294 321
Leiekostnader kontormaskiner	119 284	151 088
Leiekostnader transportmidler	81 251	356 134
Leiekostnader datasystemer og utstyr	156 037	481 903

Konsern	Webdesign, software	Nettportal	Totalt imm. eiendeler	Maskiner/ inventar	Sum
Anskaffelseskost 01.01.2015	46 013 745	3 653 117	49 666 862	3 761 399	53 428 261
Tilgang i perioden	2 460 022	0	2 460 022	163 886	2 623 908
Avgang i perioden	0	0	0	-24 295	-24 295
Anskaffelseskost 31.12.2015	48 473 767	3 653 117	52 126 884	3 900 990	56 027 874
Samlede av- og nedskrivninger 31.12.2015	25 608 206	3 313 506	28 921 712	2 394 674	31 316 385
Bokført verdi 31.12.2015	22 865 561	339 611	23 205 173	1 506 317	24 711 490

Periodens nedskrivninger					
Periodens avskrivninger	6 294 703	906 801	7 201 504	574 113	7 775 617
Avskrivningssats	20-33 %	33 %		33 %	
Levetid i år	3-5 år	3 år		3-5 år	

	2015	2014
Leiekostnader telefonsystem	135 371	294 321
Leiekostnader kontormaskiner	188 414	151 088
Leiekostnader transportmidler	81 251	356 134
Leiekostnader datasystemer og utstyr	229 595	580 159

Note 4 Aksjer datterselskap

Mor

Selskap	Selskapets aksjekapital	Antall aksjer	Pålydende i kroner	Verdi i balansen
Standard Online AS	3 000 000	2 400	1 000	2 400 000

Aksjene i datterselskapet Standard Online AS er bokført til kostpris. Standard Norge eier direkte 80 %.

Note 5 Bankinnskudd

	Mor		Konsern	
	2015	2014	2015	2014
Herav bundne midler på skattetrekkkonto	2 805 806	2 671 656	3 553 087	3 408 862
Som dekker skyldig skattetrekk	2 758 902	2 627 219	3 484 737	3 342 956

Note 6 Lønnskostnader, antall årsverk, godtgjørelser til adm. direktør, styre og revisor

Lønnskostnader	Mor		Konsern	
	2015	2014	2015	2014
Lønninger/honorar	51 498 201	49 832 281	64 408 867	63 108 735
Refusjon fra Skattefunn	-	-	-611 690	-1 600 000
Arbeidsgiveravgift	9 097 077	8 666 861	11 577 466	11 208 277
Pensjonskostnader	12 400 796	8 432 545	15 025 535	10 508 073
Honorar innleid personale	3 704 465	5 568 635	3 704 465	5 568 635
Andre ytelser	187 306	436 043	136 451	863 043
Sum lønnskostnader	76 887 845	72 936 365	94 241 094	89 656 763
Antall årsverk	65,20	67,10	87,70	91,40

Ytelser til administrerende direktør	Mor	
	2015	2014
Lønn	1 267 468	1 099 789
Pensjon	1 099 423	141 204
Annen godtgjørelse	197 468	162 224
Sum ytelse til administrerende direktør	2 564 359	1 403 217

Standard Norge skiftet administrerende direktør i 2014 og beløpene for 2014 gjelder ytelser til nå-værende administrerende direktør.

Ytelser til styret	Mor		Konsern	
	2015	2014	2015	2014
Godtgjørelse til styret i Standard Norge	391 183	408 400	391 183	548 400
Herav fast honorar styreleder	58 100	56 200	58 100	56 200
Herav konsultbistand styreleder	60 000	60 000	60 000	60 000
Honorar til revisor	2015	2014	2015	2014
Lovpålagt revisjon	147 530	130 000	215 300	205 785
Attestasjonsoppgaver	55 763	60 933	55 763	60 933
Regnskapsmessig bistand	70 300	60 738	120 338	102 988
Skattemessig bistand	1 825	0	4 650	0
Sum	275 418	251 671	396 051	369 706

Note 7 Pensjoner

Mor

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstillter kravene i denne loven.

Standard Norge har frem til og med 31.12.2015 hatt følgende pensjonsordninger:

1. Innskuddsbasert pensjonsordning for ansatte som begynte arbeidsforholdet etter 30. juni 2006. Årlig pensjonsinnskudd er 5 % av den ansattes lønn mellom en og seks ganger Folketrygdens grunnbeløp og 8 % av lønn mellom seks og tolv ganger Folketrygdens grunnbeløp.

2. Lukket kollektiv pensjonsordning gjennom et forsikringsselskap for ansatte som begynte arbeidsforholdet før 30. juni 2006 (sikret ordning). Ved full opptjening gir ordningen en årlig pensjonsytelse tilsvarende 66% av lønnsnivået ved ordinær pensjonsalder. Pensjonens faktiske størrelse avhenger av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og ytelsene fra Folketrygden.

3. Særskilte pensjonsløfter som er/vil bli utbetalt over driften (usikrede ordninger)

4. Avtalefestet førtidspensjonsordning (AFP). AFP-ordningen som gjelder fra og med 1. januar 2011, er å anse som en ytelsesbasert flerforetaksordning, men regnskapsføres som en innskuddsordning frem til det foreligger pålitelig og tilstrekkelig informasjon slik at selskapet kan regnskapsføre sin proporsjonale andel av pensjonskostnad, pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler i ordningen. Organisasjonens forpliktelser er dermed ikke balanseført som gjeld.

Ytelsesordningen har med virkning fra 31.12.2015 blitt avviklet og medlemmene har blitt overført innskuddsordningen. Samtidig har innskuddsordningen blitt endret slik årlig innskudd fra og med 1.1.2016 utgjør 7 % av lønn opp til 7,1 G og 20 % av lønn mellom 7,1 G og 12 G for alle ansatte. Ansatte som var medlemmer av ytelsesordningen får i tillegg en kompensasjon for tapt pensjon og som spares og forvaltes gjennom et forsikringsselskap.

Standard Norge har valgt å avvikle korridorprinsippet for estimatavvik vedrørende gjenværende usikrede ytelsesordninger. Kostnaden beløper seg til kr 741 509 er i samsvar med god regnskapsskikk ført direkte mot egenkapital.

Innskuddsordning	2015	2014
Pensjonskostnad ekskl. arbeidgiveravgift	1 423 266	1 225 487
Antall medlemmer	63	30

Avtalefestet pensjon	2015	2014
Avsetning vedr. tidligere AFP-ordning	0	18 000

Økonomiske forutsetninger for ytelsesordningen	2015	2014
Diskonteringsrente	2,50 %	2,30 %
Forventet avkastning på fondsmidler	3,30 %	3,20 %
Forventet lønnsregulering	2,50 %	2,75 %
Forventet pensjonsøkning	0,00 %	0,00 %
Forventet G-regulering	2,25 %	2,50 %

Pensjonskostnader ytelsesordninger	2015		2014	
	Sikrede ytelser	Usikrede ytelser	Sikrede ytelser	Usikrede ytelser
Årets pensjonsopptjening inkl. arb.giveravg.	6 181 621	2 064 429	5 197 370	1 186 157
Netto finanskostnad/(-inntekt) pensjoner	-920 468	274 933	-350 294	334 418
Resultatført andel aktuarielt tap (gevinst)	2 087 835	0	882 948	0
Administrasjonskostnader	1 323 560	0	1 318 415	0
Netto pensjonskostnad inkl. arb.giveravg.	8 672 548	2 339 362	7 048 439	1 520 575

Engangskostnad ved avvikling av sikret ytelsesordning				
Fraregning av pensjonsmidler inngående balanse	19 991 153	0	0	0
Andre poster	-2 042 942	0	0	0
Netto	17 948 211	0	0	0

Pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler ytelsesordning	2015		2014	
	Sikrede ytelser	Usikrede ytelser	Sikrede ytelser	Usikrede ytelser
Pensjonsforpliktelse	0	12 493 731	131 955 597	10 927 182
Pensjonsmidler	0	0	115 785 000	0
Netto pensjonsforpliktelse/(-midler)	0	12 493 731	16 170 597	10 927 182
Ikke resultatført estimatavvik	0	0	-36 161 750	-847 397
Balanseført pensjonsforpliktelse/(-midler)	0	12 493 731	-19 991 153	10 079 785
Antall yrkesaktive medlemmer av ordningene	0	2	35	2
Antall pensjonister	0	2	53	1
Prinsippendring estimatavvik (avvikling av korridorløsning)	0	741 509	0	0
Milder til gode i forsikringsselskap ved avvikling av ytlesepensjon (inngår i andre konsrts. fordringer)	3 550 541	0	0	0

Anskaffelse av drifts- og vedlikeholdstjenester

Etterspørselen etter drifts- og vedlikeholdstjenester (byggdriftstjenester eller vaktmestertjenester) er økende som følge av samfunnsutviklingen, den teknologiske utviklingen og kompleksiteten i byggdrift. Dette har ført til økt behov for gode avtaler, ansvars- og rolleavklaringer, økte krav til tjenestenes omfang og ytelse, kvalitet og kompetanse. En ny standard, NS 6425, skal veiledede og gi krav og anbefalinger ved anskaffelse av byggdriftstjenester i både offentlig og privat sektor. Den kan brukes både ved interne og eksterne leveranser.

Konsern

Datterselskapet Standard Online AS har kollektive pensjonsordning tilsvarende beskrivelsen for morselskapet ovenfor. Også Standard Online AS har avviklet den kollektive ytelsesordningen per 31.12.2015 og overført medlemmene til en forbedret innskuddsordning. Samme økonomiske forutsetninger er lagt til grunn i Standard Online AS som i Standard Norge, jf. ovenfor. De samlede pensjonskostnader og -forpliktelser for konsernet fremgår av nedenstående tabeller:

Innskuddsordning	2015	2014
Pensjonskostnad ekskl. arbeidsgiveravgift	1 600 005	1 334 532
Antall medlemmer	86	37

Avtalefestet pensjon	2015	2014
Avsetning vedr. tidligere AFP-ordning	0	18 000

Pensjonskostnader ytelsesordninger	2015		2014	
	Sikrede ytelser	Usikrede ytelser	Sikrede ytelser	Usikrede ytelser
Årets pensjonsopptjening inkl. arb.giveravg.	8 070 977	0	6 883 234	1 186 157
Netto finanskostnad/(-inntekt) pensjoner	-909 088	0	-263 136	334 418
Resultatført andel aktuarielt tap (gevinst)	2 276 100	0	1 072 583	0
Administrasjonskostnader	1 683 134	0	1 571 971	0
Netto pensjonskostnad	11 121 123	0	9 264 652	1 520 575
Engangskostnad ved avvikling av sikret ytelsesordning				
Fraregning av pensjonsmilder inngående balanse	21 060 295	0	0	0
Andre poster	-2 046 292	0	0	0
Netto	19 014 003	0	0	0

Standard på norsk for godkjenning av sveisere

En sveisers evne til å følge muntlige eller skriftlige instruksjoner og verifisering av en persons faglige dyktighet, er viktige faktorer for å sikre kvaliteten på det sveiste produktet. NS-EN ISO 9606-1 er en standard for godkjenningsprøving av sveisere for smeltesveising av stål, og kom på norsk i 2015.

Pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler ytelsesordninger	2015		2014	
	Sikrede ytelser	Usikrede ytelser	Sikrede ytelser	Usikrede ytelser
Beregnete pensjonsforpliktelser	0	12 493 731	149 082 308	10 927 182
Pensjonsmidler (markedsverdi)	0	0	126 515 000	0
Netto pensjonsforpliktelse/(-midler)	0	12 493 731	22 567 308	10 927 182
Ikke resultatført estimatavvik	0	0	-43 627 603	-847 397
Balanseført pensjonsforpliktelse/-midler)	0	12 493 731	-21 060 295	10 079 785
Antall yrkesaktive medlemmer av ordningene	0	2	52	2
Antall pensjonister	0	2	55	1
Prinsippendring estimatavvik (avvikling korridorløsning)	0	741 509	0	0
Midler til gode i forsikringselskap ved avvikling av ytelsespensjon (annen korts. fordring)	3 550 541	0	0	0

Note 8 Egenkapital

	Mor	Konsern		
	Annen egenkapital	Annen egenkapital	Minoritet	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.2014	30 664 113	36 701 555	2 109 361	38 810 916
Prinsippendring	-741 509	-741 509	0	-741 509
Resultat 2015	-15 732 157	-15 050 465	170 423	-14 880 042
Egenkapital 31.12.2015	14 190 447	20 909 581	2 279 784	23 189 365

Note 9 Kundefordringer

	Mor		Konsern	
	2015	2014	2015	2014
Kundefordringer, datterselskap	5 656 588	5 902 134	-	-
Kundefordringer, eksterne	4 006 438	4 216 639	7 426 542	8 042 984
Avsetning for påregnelig tap	-150 000	-50 000	-280 000	-180 000
Bokført verdi	9 513 026	10 068 773	7 146 542	7 862 984

Note 10 Kortsiktige finansplasseringer

Mor og konsern

Organisasjonen plasserte 17.11.2005 kr. 17 000 000 til forvaltning hos Carnegie Kapitalforvaltning. I 2013 og 2014 har til sammen kr 15 000 000 blitt innløst og overført bank for å finansiere investeringer i ny teknologi. Aktivaallokeringen av midlene som forvaltes av Carnegi er spesifisert i tabellen under. Investeringen er innregnet til markedsverdi i regnskapet.

Delporteføljer:	2015	2014
Pengemarked	1 837 630	1 433 177
Obligasjoner omløp	0	2 168 499
Obligasjoner anlegg	0	4 130 289
Obligasjoner	6 551 574	0
Aksjer	1 557 152	1 583 235
Bankinnskudd	0	120 807
Bokført verdi kortsiktige finansplasseringer	9 946 355	9 436 007

Avkastning inneværende år	510 348	972 111
---------------------------	---------	---------

Note 11 Skatt

Mor

Standard Norge er en ideell forening som ikke har erverv som formål og svarer ikke inntektsskatt.

Konsern

Årets skattekostnad i resultatregnskapet:	2015	2014
Betalbar skatt	340 620	472 226
Endring i utsatt skatt	-253 472	307 915
Årets skattekostnad	87 149	780 141

Sørg for at håndsløkkeren virker

I en tidlig fase av en brannutvikling vil en håndsløkker som er i forskriftsmessig stand, gi god mulighet for brannbekjempelse. For at håndsløkkere skal virke som forutsatt, må de vedlikeholdes regelmessig. Det er eieren av håndsløkkeren som har ansvaret for vedlikeholdet. Det betyr at også privatpersoner må tenke på kontroll og service av sløkkeren i boligen sin. Standarden NS 3910 beskriver hvordan vedlikeholdet av håndsløkkere skal utføres, og den ble utgitt i reviderte utgaven i 2015.

Årets skattekostnad beregnes slik:	2015	2014
Resultat før skattekostnad	939 264	4 481 550
Endring midlertidig forskjeller	931 280	-842 907
Permanente forskjeller	-608 987	-1 592 140
Årets skattepliktig inntekt	1 261 557	2 046 503
Anvendelse av fremførbart underskudd	-	-297 518
Grunnlag betalbar skatt	1 261 557	1 748 985

Spesifikasjon av betalbar skatt i balansen	2015	2014
Betalbar skatt (27 %)	340 620	472 226
Skattefunn til gode	611 690	1 600 000
Netto skattefunn tilgode (inngår i andre kosts. fordr.)	271 070	1 127 774

Spesifikasjon av midlertidige forskjeller	2015	2014	Endring
Driftsmidler	192 129	69 811	-122 318
Fordringer	-90 821	-106 365	-15 544
Pensjonsmidler	0	1 069 142	1 069 142
Sum midlertidige forskjeller	101 308	1 032 588	931 280
Underskudd til fremføring	0	0	0
Sum netto midlertidige forskjeller	101 308	1 032 588	931 280
Utsatt skatteforpliktelse/(utsatt skattefordel)	25 327	278 799	253 472
	25 %	27 %	

Note 12 Annen kortsiktig gjeld

	Mor		Konsern	
	2015	2014	2015	2014
Avsetning skyldige feriepenger	5 420 504	5 242 899	6 948 848	6 690 566
Ikke opptjent prosjektstøtte	5 205 438	3 781 999	5 205 438	3 781 999
Annen kortsiktig gjeld	838 956	956 397	1 904 194	1 944 195
Sum annen kortsiktig gjeld	11 464 898	9 981 295	14 058 480	12 416 760

Note 13 Varelager

	Mor		Konsern	
	2015	2014	2015	2014
Ferdigvarer	0	0	418 267	487 963
Sum varelager	0	0	418 267	487 963

Note 14 Andre kortsiktige fordringer

	Mor		Konsern	
	2015	2014	2015	2014
Periodiserte forsikringspremier	3 550 541	470 352	3 550 541	650 681
Andre kostnadsperiodiseringer	349 735	372 081	1 121 539	2 090 262
Sum andre kortsiktige fordringer	3 900 276	842 433	4 672 080	2 740 943

REVISORS BERETNING

RSM Norge AS

Filipstad Brygge 1, 0252 Oslo
Pb. 1312 Vikta, 0112 Oslo
Org.nr: 982 316 588 MVA

T +47 23 11 42 00
F +47 23 11 42 01

www.rsmnorge.no

Til representantskapets årsmøte i
Standard Norge

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Standard Norge som består av selskapsregnskap, som viser et underskudd på kr 15 732 157, og konsernregnskap, som viser et underskudd på kr 14 880 042. Selskapsregnskapet og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2015, resultatregnskap og kontantstrømpstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets og konsernet Standard Norge finansielle stilling per 31. desember 2015 og av resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge.

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD
AUDIT | TAX | CONSULTING

Medlem av Den Norske Revisorforening.

RSM Norge AS is a member of the RSM network and trades as RSM. RSM is the trading name used by the members of the RSM network. Each member of the RSM network is an independent accounting and consulting firm which practices in its own right. The RSM network is not itself a separate legal entity in any jurisdiction.

Revisors beretning 2015 for Standard Norge

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til dekning av tap er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 19. april 2016
RSM Norge AS

Arntfinn Osvik
Statsautorisert revisor

STANDARD NORGE
Postboks 242
1326 Lysaker

Telefon 67 83 86 00
info@standard.no
www.standard.no

Vi setter standarden.